

รายงานข่าวกรองทางการเงิน

เรื่อง กรณีศึกษารูปแบบการฟอกเงินเครือข่ายยาเสพติดผ่านธุรกิจการค้าชายแดน

(Typology Report: Transnational trade-based money laundering of drug trafficking proceeds)

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.) โดยกองข่าวกรองทางการเงิน ได้ศึกษาข้อมูลรูปแบบการฟอกเงินเครือข่ายยาเสพติดผ่านธุรกิจการค้าชายแดน ซึ่งมีลักษณะเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (1) เกี่ยวกับยาเสพติด และความผิดฐานฟอกเงินตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีเนื้อหาดังนี้¹

1. รูปแบบพฤติกรรม

เมื่อปี พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ. 2557 นาย ก. และนาย ข. เป็นกลุ่มเครือข่ายยาเสพติดทางภาคเหนือของประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินให้กลุ่มเครือข่ายดังกล่าว โดยใช้บัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ รวม 34 บัญชี ทำธุรกรรมระหว่างกัน มีมูลค่าการทำธุรกรรมจำนวนเกือบ 2 พันล้านบาท เป็นธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย มูลค่า 139 ล้านบาท (โดยประมาณ) ในการทำธุรกรรมของเครือข่ายดังกล่าว มีบุคคลที่มีประวัติและพฤติกรรมกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวนหลายรายเป็นผู้ทำธุรกรรมกับนาย ก. และนาย ข. และเครือข่าย โดย นาย ก. ได้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของห้างหุ้นส่วนจำกัด A มีวัตถุประสงค์ประกอบกิจการค้าชายและรับขนน้ำมัน เป็นตัวแทนสั่งซื้อน้ำมันจากต่างประเทศ และรับซื้อสินค้าการเกษตร โดยนาย ก. ห้างหุ้นส่วนจำกัด A และนาง อ. น้องสาวของนาย ก. ได้รับแต่งตั้งจากนิติบุคคลในต่างประเทศ จำนวน 6 แห่ง ให้เป็นตัวแทนสั่งซื้อน้ำมันจากคลังน้ำมันในประเทศไทยเพื่อส่งออกไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ทั้งนี้ นาย ก. และนาย ข. ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจในจังหวัดเชียงรายดำเนินคดีในความผิดฐานฟอกเงินเกี่ยวกับยาเสพติด และสำนักงาน ปปง. ได้ดำเนินการกับทรัพย์สินของเครือข่ายดังกล่าว จำนวน 27 รายการ ได้แก่ เงินในบัญชีเงินฝาก จำนวน 11 รายการ ที่ดิน จำนวน 14 รายการ และรถยนต์ จำนวน 2 รายการ มูลค่าทรัพย์สินประมาณ 30 ล้านบาท

2. รูปแบบการประกอบอาชญากรรมและเส้นทางการเงิน

จากกรณีศึกษาข้างต้น ผู้ประกอบอาชญากรรมฟอกเงินที่ได้จากการกระทำความผิด (proceeds) เครือข่ายยาเสพติดผ่านธุรกิจการค้าชายแดนมีรูปแบบการทำธุรกรรมฝากเงิน โอนเงิน และถอนเงิน ผ่านบัญชีธนาคารพาณิชย์ มีการโอนเงินผ่านบัญชีเงินฝากของนิติบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจค้าชายน้ำมันระหว่างประเทศไทย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐประชาชนจีน

¹ รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน การฝึกอบรมพนักงาน และสำหรับเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โปรดใช้ข้อมูลด้วยความระมัดระวัง

นาย ก. และนาย ข. มีพฤติการณ์ทำธุรกรรมโอนเงินและรับโอนเงินกับบุคคลที่มีพฤติการณ์กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจำนวนมาก ทั้ง นาย ก. ยังนำเงินสดซึ่งเป็นธนบัตรชนิดย่อยนำฝากเข้าบัญชีตนเองเป็นจำนวนมาก ๆ หลายครั้ง บุคคลในเครือข่ายมีการว่าจ้างบุคคลให้เปิดบัญชีเงินฝาก ทำบัตรเอทีเอ็ม ลงลายมือชื่อในใบคำขอถอนเงินจำนวนหลายฉบับ มีการเข้าตู้নিরภัยของธนาคารเพื่อใช้ในการเก็บสมุดบัญชีและบัตรเอทีเอ็ม โดยให้ผู้รับจ้างเก็บรักษาบัญชีไว้ และเป็นผู้ทำธุรกรรมตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง เมื่อมีการโอนเงินเข้าบัญชี จะให้ผู้รับจ้างเปิดบัญชีไปถอนเงินสดโดยให้บุคคลสัญชาติเมียนมาเดินทางมารับเงิน ที่ธนาคารในประเทศไทย มีการเดินทางจากประเทศไทยไปสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาเพื่อรับเงินสด จากบุคคลสัญชาติพม่า ก่อนจะโอนเงินเข้าบัญชีของนาย ก. ทั้งนี้ จำนวนเงินที่โอนชำระค่าน้ำมันบางรายการ มีมูลค่าแตกต่างจากราคาที่นาย ก. กล่าวอ้างว่ามีการสั่งซื้อตามที่ปรากฏในบัญชีสินค้า (invoice) และนาย ก. กับเครือข่าย ไม่สามารถจัดหาเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการซื้อน้ำมันจากบริษัทผู้ขายน้ำมันในประเทศไทยได้ โดยพบการถือกรรมสิทธิ์และครอบครองทรัพย์สินของเครือข่าย นาย ก. จำนวน 27 รายการ ได้แก่ เงินในบัญชีเงินฝาก จำนวน 11 รายการ ที่ดิน จำนวน 14 รายการ และรถยนต์ จำนวน 2 รายการ มูลค่าทรัพย์สินประมาณ 30 ล้านบาท และ ในกระบวนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน ต่อมาเมื่อต้นปี 2561 ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินดังกล่าวพร้อมดอกผลตกเป็นของแผ่นดิน

3. รูปแบบกระบวนการฟอกเงิน

เครือข่ายการฟอกเงินในกรณีศึกษาดังกล่าว มีรูปแบบการใช้บุคคลที่ไม่มีประวัติการกระทำความผิดคดียาเสพติดในการทำธุรกรรมร่วมกับบุคคลที่มีประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด โดยใช้บัญชีเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 34 บัญชี เพื่อให้ยากต่อการติดตามเส้นทางการเงิน มีการนำเงินสดซึ่งเป็นธนบัตรชนิดย่อยนำฝากเข้าบัญชีตนเองเป็นจำนวนมาก ๆ หลายครั้ง บุคคลในเครือข่ายมีการว่าจ้างบุคคลให้เปิดบัญชีเงินฝาก ทำบัตรเอทีเอ็ม ลงลายมือชื่อในใบคำขอถอนเงินจำนวนหลายฉบับมีการเข้าตู้নিরภัยของธนาคารเพื่อใช้ในการเก็บสมุดบัญชีเงินฝากและบัตรเอทีเอ็ม โดยให้ผู้รับจ้างเก็บรักษาบัญชีไว้ และเป็นผู้ทำธุรกรรมตามคำสั่งของผู้ว่าจ้าง เมื่อมีการโอนเงินเข้าบัญชีจะให้ผู้รับจ้างเปิดบัญชีไปถอนเงินสดโดยให้บุคคลสัญชาติเมียนมาเดินทางมารับเงินที่ธนาคารในประเทศไทย มีการเดินทางจากประเทศไทยไปสหภาพเมียนมาเพื่อรับเงินสดจากบุคคลสัญชาติเมียนมาก่อนจะโอนเงินเข้าบัญชีของเครือข่ายในประเทศไทย มีการใช้นิติบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจค้าขายน้ำมันระหว่างประเทศ รับโอนเงินจากเครือข่ายยาเสพติด เพื่อให้ดูเหมือนว่าเป็นการโอนเงินจากการประกอบธุรกิจค้าน้ำมันโดยสุจริต โดยบุคคลในเครือข่ายมีการนำเงินไปฝากเงินในบัญชีเงินฝากซื้อที่ดิน และรถยนต์ ซึ่งเป็นทรัพย์สินที่ถูกดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เมื่อพิจารณาข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่าเครือข่ายนี้ใช้วิธีการและรูปแบบในการฟอกเงินที่หลากหลายและซับซ้อน โดยมีนาย ก. และนาย ข. เป็นบุคคลสำคัญในเครือข่าย น่าเชื่อว่าจะมีการนำเงินส่วนหนึ่งที่ตรวจพบจากการทำธุรกรรม นำไปชำระให้ผู้ค้ายาเสพติดรายใหญ่ ก่อนที่จะมีการนำยาเสพติดเข้ามายังประเทศไทยแล้วกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ปรากฏตามแผนผังการกระทำความผิด

